

Kontzertazioa

Mikel Irizar
GIPUZKOAKO FORU
ALDUNDIKO HIZKUNTZA
BERDINTASUNERAKO
ZUZENDARIA
@mirizarberdin

tuna edo hitzarmena behar zuen, baina hiztegiaren kontra ere eutsi egin diot hitzari, bide bat egin duelako gurean: baditugu ikastetxe kontzertatuak, baita euskaltegiak edo ospitaleak ere. Beste hamaika ekimen ditugu hitzarmen bidez funtzionatzen dutenak, baina ez da gauza bera. Nolabait esateko, kontzertazioak iraun egiten du, hitzarmenak tarteka erori egiten dira.

Bi kasuetan funtzio soziala duten ekimenez ari gara, gehienetan gizartetik sortuak, eta erakunde publikoen dirua jasotzen dute bere jardueraren funtzio soziala mantendu eta garatu dezaten.

Europar ezohikoa den tamainan daukagu Euskal Herrian gizarte ekimena, eta hori kapital soziala da, aberastasuna. Parean daude erakunde publikoen ahalmena eta baliabideak. Biak ondo uztartu direnean lortu ditugu emaitza bikainak. Eta biak uztartuta lortuko ditugu aurrerantzean ere. Alegia, kontzertazioa sakontzeko eta hedatzeko bideak aurkitzea komeni zaigu.

Lehenik eta behin, lankidetzarako konfiantza areagotu beharra dago; oraindik bada zer hobetua esparru askotan. Bigarren, uztarriaren kalitate juridikoa gorenera eraman behar da; errazegi ezartzen zaizkio lankidetzara publiko-sozialari helegiteak edo susmoak. Azkenik, ikuspegiak adostu behar dira erakunde publiko eta gizarte ekimenaren artean, bigarrenaren jarduerak bete

dezan bere funtzio soziala, eta bi aldeen artean osagarritasunik handiena egon dadin.

Aplika dezagun goian esandakoa euskal komunikazioaren esparrura. Badago zati bat publikoa –EITBren “euskal” atala– eta bigarren bat diru laguntzak jasotzen dituen, euskararen sustapenean duen eraginagatik. Esparru horretan badaude 1.000 profesionaletik gora, baina kostata lortzen da arrakasta –hau da, eragin indartsuanoizean behin, han edo hemen.

Gainera, euskal hedabideak murgilduta daude komunikazio orokorraren bilakaera azkar eta kontrolik gabean. Galderak pilatu egiten dira: iraungo du egungo telebista ereduak ala mila pantailetan zatikatuko da? Egongo da egunkari-rik paperean etorkizun hurbilean ala egunerekoa osorik doa internetera?

Demagun gurean adosten dela hamar urte barrurako ikuspegi bat, telebista publikoaren eta prentsa idatzia etorkizuna barne; zehazten dela funtzio sozial bat hainbat helbururekin lotua –hizkuntza eta genero berdintasuna, bizkidetza...–, eta demagun, kontzertatzen dela hainbat egituraren arteko artikulazioa lankidetzan jarduteko, eta adostutako funtzio sozialari dagokion finantzazio partekatua eta egonkorra. Orain baino hobeto genbiltzake, edo?

Orduan, zergatik dago antzeko zerbait oso garatua –esaterako– euskaltegietan eta komunikabideetan ameskeria dirudi? ■

#HillarySelfie

Miren Artetxe
BERTSOLARIA
@mirenartetxe

Orlando, Florida. Irailak 21. Hillary Rodham (Clinton) kanpainako ekitaldi baten ondoren oholtzatxo batera igota eta eskuin besoak goian, publikoa agurtuz, irribarrez. Parean pertsona mordoa (gehienak emakumeak, gehienak gazteak, ia denak zuriak), lehendakariari bizkarra emanez. Ez da protesta keinua. Selfie bana ateratzen ari dira.

Argazkia biral egin da eta gaur egungo (emakume) gazteen nartzisismoaren adierazle goren jo du askok. Hillary bera izan zen, ordea, zaleei selfiea ateratzeko proposatu ziena. Barbara Kinney argazkilari ofizialarena da argazkia, eta kanpaina zuzendaritzak zabaldu du.

Produktu pertsonalizatuak masan saltzen dizkigutenotan, argazkiaren marko barruan nahi denaren ondoan norbera agertzeak, nahi dena objektu eta norbera subjektu bilakaratzen du, itxuraz. Protagonista izateko aukera saltzen digute eta produktuak, besteak beste, selfiegarria den heinean izango du arrakasta.

Baina ezin dut erabat ulertu zergatik ez duten argazkia beste angelu batetik atera (zale-masa aurrez, nor bere objektibotxoari begira; gibelean Hillary, boteretsu, kamera ofizialari so), edo zergatik zabaldu duten. Eta *mise en abyme* amaigabe honetan subjektuak eta objektuak ezin bereizita nabil. ■